

מיה גורן

עמנואל

כשהייתי ילדה, חלמתי להיות נסיכה. רציתי להיות בארמון של זהב. כשגדלתי התחלתי לחוש סימנים.

ויתרתי על החלום להיות נסיכה, להיות חלקה, לבנה ושקופה. כשהייתי ילדה לפעמים הייתי מאושרת. הייתי הולכת ברחובות וממציאה סיפורים. כשגדלתי, התחלתי להרגיש את זה לפנות ערב, עם הרוח הקרירה, מגיע אלי ועוטף אותי, חודר אלי כולי ואוכל אותי מבפנים, עד שכבר לא נשאר שם כלום. אמא לא ידעה. לא סיפרתי לה. את אבא אף פעם לא פגשתי, והיא אמרה שממילא לא הפסדתי שום דבר. לחברות שלי אמרתי שאני בעצם קוסמת. לפעמים אני בכלל לא כאן, ולפעמים זה סתם נדמה להן, ואני כבר מזמן יושבת על כיסא נוח במרפסת הבית שלי בכוכב האחר.

כשהתבגרתי והתחלתי להרגיש רעב בלילות, הייתי הולכת לבקר בחורים. עוצמת את העיניים ומקשיבה לדיבורים שלהם. דיבורים על כמה אני יפה וכמה מיוחדת. מקשיבה להם בעיניים עצומות. הייתי חוזרת הביתה לפני השעה שתיים-עשרה, לפני שהכל באמת היה מתחיל. נכנס החושך ויוצאים השדים. הייתי מרגישה את זה עם הופעת הירח. מתחיל למטה בין כפות הרגליים, מזרחל לי מהברכיים אל האגן, עולה אל החזה למעלה, תוקף בצד שמאל. רואה איך אני נעשית אדומה, מקומטת, נוהמת, שורטת את עצמי עם הציפורניים. הירח מסתכל אלי מבעד לחלון ואני בורחת. רק הוא יודע.

עברתי לגור בדירה אחרת. לא רציתי שאמא תדע את הסוד שלי, תדע ותעשה אותי עוד יותר עצובה.

הים היה קורא לי בשעות של לפנות ערב. הייתי לובשת שמלה ארוכה ויוצאת לשם, לאן שהייתי מיוחדת באור.

החול היה רך בכפות הרגליים, והלכתי ככה שלווח, לא ממש שמחה אבל עוד לא מיואשת, הייתי מתפללת לאלוהים שיעזור לי, שלא אהיה כל־כך שונה. הבחור שהלכתי אליו היה יותר מבוגר ממני. לכן הייתי הולכת אליו, כי הוא גרם לי להרגיש כמו ילדה.

הוא אמר שהוא אוהב אותי כמו שאני, אבל אני עדיין פחדתי שזה יפרוץ עם הלילה, והייתי חוזרת ברגל אל החדר שלי לישון.

הבחור שהלכתי אליו ידע את הסוד שלי. הוא ידע את הסוד, הבחור שלי, אבל לא זכר כלום.

סיפרתי לו את זה באיזה רגע שבו היה הזוי לגמרי. הוא היה לוקח אל־אסדי כמו שאני הייתי שואפת סיגריות, כמו שאני הייתי נסחפת לחלומות.

•••

בוקר אחד הוא אמר שהוא רוצה לעשות לי ילד. הוא כבר די מבוגר וכל הסמים האלה יהרגו אותו בטח די מהר. ישבנו במטבח שלו, ואני התביישתי. קרני שמש צורבות חדרו מן החלון, והרגשתי ממולכדת. כל פצע, כל קמט, עוד מעט והוא יראה הכל. "אני לא יכולה לעשות לך ילד", אמרתי. "אני בעצמי ילדה עדיין, חוץ מזה שאני קצת משוגעת."

"כולם משוגעים", אמר אריאל במבט העצוב שלו, "וחוץ מזה את כבר לא ילדה."

•••

באותו יום סיפרתי הכל לבובה שלי. היינו מתרחצות תמיד ביחד בחושך. סוגרות את התריסים ועוצמות את העיניים, מסתבנות בתנועות אטיות ומפחדות מהאור, שיחדור אלינו ויישבר במים החמימים, שבתוכם אנחנו יושבות עירומות. אחר כך הלכתי לסטודיו לרקוד. שם הייתי נסיכה, מלכה. כולן הסתכלו עלי בהערצה. כמה שאני יפה, כמה מיוחדת, כמו שחלמתי כשהייתי ילדה.

•••

אחרי שלושה ימים החלטתי בכל זאת לעשות לו ילד. לא אמרתי כלום כדי שזו תהיה הפתעה.

מישהו קטן וחמים שתמיד יאהב אותי. מישהו שאוכל לספר לו הכל.

הפסקתי ללכת לאריאל בלילות, כדי שלא יראה את הבטן. סיפרתי לו שמצאתי לי בחור צעיר יותר.
 "אמרתי לך שזה מה שיקרה," הוא ענה לי, "ולי לא אכפת כי יש לי את החברים שלי ואת הטיפות שלי ואת המחברות. סתם הייתי אתך מתוך רחמים, כי היית צריכה."
 הרגשתי בודדה מאוד. הרגשתי קטנה. אך הייתי גאה. יש לי בטן בפנים הפתעה, ואני עוד אולי אהיה מאושרת.
 לא סיפרתי לרופא שאני חולה במחלה מזויעה, הייתי צריכה, אבל התביישתי.

•••

ילדתי אותו בעשרים וחמישה בדצמבר.
 הכניסו אותי לחדר יולדות כמו כולך, השכיבו אותי במיטה לבנה שנפתחת.
 נתנו לי כרית שתתמוך בראש, עטפו אותי בשמיכה מגדרת.
 פתחו לי את הרגליים, לקחו מלקחיים מכסף, עצמו לי את העיניים...
 ואז הכל נהיה שחור.
 זה התחיל כמו לידה של כל אשה אחרת, כמו שהיו מיילדים פעם במערות. אבל פתאום שמעתי את האחות צורחת:
 "אלוהים, יש לו שלוש רגליים – אני הולכת למות!"
 כשפקחתי את העיניים אמרו לי שהתעלפתי, אמרו שנהייתי אדומה והתמלאתי רעידות. ניסיתי להסתכל להם ישר בעיניים, לראות אם גילו משהו, אבל העיניים נשאר מרוחקות וקרות.
 "בואי, אני רוצה להראות לך את הילד שלך," אמר לי הרופא, ובלוויית פסיכולוג הלכנו בשקט לחדר של הוולדות.
 תינוקות בגודל בובה עם ראש ביצה בצבע ורוד. רגליים מתנופפות, ריח של שתן ומכשירים שמנפחים את הפגים באוויר.
 "הנה הילד שלך," כך הפסיכולוג ברכות אמר לי, "את יכולה להחליט לאט לאט מה את רוצה לעשות."
 המפלצת הקטנה שכבה ופניה אלינו. עיניה אדומות ונוצצות.
 נזכרתי בלילה ההוא, בתשעה-עשר בספטמבר. צנחתי על הרצפה ואחזתי את ראשי בידי. היה חשוך ורק הירח היה עד לטירופי.
 היו לו חמש ידיים ושלוש רגליים, אבל חוץ מזה הוא היה די חינני.
 אהבתי אותו וידעתי מה אעשה בו.
 הוא היה ערבוב של נוזלים, ערבוב של אהבה. המחלה שלי והסמים שלו.

קראתי לו עמנואל. עמנואלי. לקחתי אותו אלי והנחתי בחזי. הוא הסתכל בי בעיניים בורקות של חסד. ידעתי שתמיד תמיד הוא יישאר שלי.

אחרי שבועיים עברנו לגור באיזו עיר אחרת. רחוקה מהדירה שבה גרתי בשנים האחרונות, רחוקה מהדירה של אמא שלי.

קניתי לנו בית קטן שלידו צומח יער. היה לי די כסף, כי לימדתי מחול וכמעט שלא הייתי יוצאת לבלות בלילות.

התקנתי מדפים ותפרתי וילונות. הכנתי לנו בית של חלומות.

החדר שלי היה בקומה השנייה, בצד המזרחי, ושלו לידי, רק מערבה משם. הכנתי לו גם חדר חלופי בעליית הגג, למקרה שאמא שלי או אחת החברות יבואו לבקר, וכך לא אצטרך לסגור אותו לכרו בארון.

לא צריך לרחם עלי, אני חושבת.

היו לנו חיים שקטים, די מאושרים לפעמים.

עמנואל גדל והיה לילד. הבין, דיבר, שיחק בכל מיני משחקים, בעיקר אהב פאזלים.

בערבים הייתי לוקחת אותו לטייל ביער, שם לא נוכל לפגוש בחברת אנשים. הייתי אוחת חזק באחת מזרועותיו, מנסה לעמוד בקצב קפיצותיו הנסערות, כאילו הוא מנסה לפרוק איזה כעס.

אחר כך היינו פותחים את הטלוויזיה בערוץ של הסדרות, מכינים כריכים מחלה ומשוקולד למריחה ומתיישבים איתם מול המרקע.

עמנואל היה אוכל שני כריכים במקביל, מחזיק כל אחד ביד אחרת, מלקק את השוקולד עד שנשארו רק שני גושים רטובים של בצק, מחבק אותי בידיים שנותרו חופשיות.

רגעים מאושרים.

כשהיה עמנואל בערך בן שבע, התחיל ליילל על הגג בלילות. הייתי מצטרפת אליו אל מול הירח, צלה של דמותנו מחלחל בחשכה, קולותינו קורעים את השמים ואת היער.

התרחקתי עוד יותר מחברת אנשים. גם לפני כן השתדלתי ללכת לבד.

עכשיו הייתי קוסמת והיה לי מטה של כסף. יצרתי אגדה או מפלצת, שהגיעה אלי מהכוכב האחר.

•••

כשאריאל היה בא לבקר בלילות, הייתי נכנסת אל עמנואל בשקט לחדר, "בוא חמודי, הולכים למקום השני." הוא לא אמר כלום, אבל דמעותיו זרמו לאורך הלחי, אולי הוא הרגיש משהו, אולי הוא הבין.
אריאל ואני היינו שותים יין ואוכלים עשב. היינו מנסים לשכוח מכל הצרות שיש לנו, מכל הצרות שעוד לא ידענו שיהיו לנו.

•••

ליטפתי את שערך הרק, לחשתי: "אריאלי, אתה מרגיש בכלל שמהו השתנה?"
"משהו כך? משהו בנו?"
העיניים היפות שלו, שבדרך כלל הן חומות, הביטו בי עכשיו אדומות.
"אני. אני נראית לך אחרת? או נראית לך בדיוק אותה האחת?"
הוא נאנח, "עברו הרבה שנים בינתיים... אני בכלל לא בטוח שאני זוכר... ארך לך השיער, וגם קצת התמלאת, נדמה לי, אבל זה בסדר, ככה אני אוהב אותך יותר."
חייכתי אליו, גילגלתי עוד סיגרייה, ליוויתי בעיניים את העננים של העשן.
איזה יופי איך שהם עולים למעלה למעלה,
איך שהם עולים
למעלה
עד לארובה.

•••

הילד שלי לא ביקר בבית ספר. לא פגש ילדים אחרים, לא שיחק מחבואים, לא הלך אף פעם מכות, לא צחק.
הוא שמע הרבה צחוקים בטלוויזיה, אבל היה אומר לי: "אמא, אני עושה רק מה שאת."
כשהיינו מתרחצים היינו מדליקים את האור באמבטיה. עמנואל אהב להסתכל עלינו ביחד במראה. "הנה אמא, את דומה לי," אמר באושר, "אמא, את כליכך כליכך יפה."
הייתי משכיבה אותו אחר כך לישון, מנשקת את ידיו הקטנות בשפתי. נכנסת מתחת לשמיכה שלי ומתחילה ישר לבכות, מקווה שהוא לא יכול לשמוע, למרות שיש לו אוזניים גדולות כליכך.

"אמא, למה אסור לי לצאת מהבית?" היה שואל כשהייתי הולכת לקניות או לעבודה. "אני רוצה לראות את האנשים מהטלוויזיה, אני יודע שהם נמצאים שמה איפה שהוא מעבר לחצר."

אלו היו ימים קשים. עמנואל היה בוכה הרבה בלילות, ואני, כשכבר כמעט הייתי נרדמת, הייתי שומעת צעדים.

חרישיים הם היו, מהוססים, מעושים. צעדים של מישהו שחושב טוב טוב. צמרמורת עוברת בי ואני פותחת את הדלת, מרליקה ומכבה שוב ושוב את האור. אחת, שתיים... אחת, שתיים...

כל לילה הם היו חוזרים ולא ידעתי אם אני מדמיינת. דפיקות ליבי היו מתחזקות, נעשות מהירות. העקצוצים בכפות הרגליים, הציפורניים, הזרם. עיני האדומות היו רושפות מרוב אור.

אריאל היה מבקש, "תעשי לי כבר ילד", ואני הייתי מלטפת את שערו הארוך, שעוד מעט וינשור, ואומרת, "אולי."

לילה, חושך, מן היער שקט. רק הגחליליות עפות. הצעדים מתקרבים אלי אחת, שתיים... אחת, שתיים... ואני משננת בליבי: אחת, שתיים... אחת, שתיים... וכמעט כמעט אני כבר נרדמת, כשפתאום מן החלום שלי נפתחת דלת, ואני שומעת צעדים

אחת, שתיים, שלוש...

אחת, שתיים, שלוש...

זה עמנואל שלי, זה עמנואל, זה הילד.

"החזקתי את הרגל השלישית באוויר כדי שלא תנחשי, כדי שלא תדעי שזה הייתי אני."

"עמנואל, מה יש לך ביד? אני סתם שואלת..."

(זה האקרה שלי שהחבאתי עמוק עמוק בארון, למקרה שיהיה לי קשה מדי לעבור את היום...)

כנראה משעמם לו, כשהוא נשאר לבדו בבית, מתמרח בקרמים שלי, משחק בכובות, בצמחים, ועכשיו...)

הוא מכוון את האקדח אלי, כל נקודה בגוף שלי רועדת.
 "אבל למה, ילד שלי, למה? אני לא מבינה."
 "זה בגלל שאת כועסת עלי. זה בגלל שאת מסתכלת בי בעיניים עצובות. דרך
 העיניים שלך אני מרגיש כמו מפלצת, למרות שאת לא אומרת כלום."
 "עמנואל, אני אף פעם לא כועסת. אתה מבין את העיניים שלי לא נכון."
 "אם אהרוג אותך, לא יסתכלו בי יותר בעיניים מרחמות. אולי לא אהיה עצוב כל-כך,
 אם לא יסתכלו בי בעיניים מרחמות."
 ידו השמאלית ביותר רעדה, האמצעית החזיקה ברפרוף באקדח, ותמכו בה שלוש
 האחרות.
 "עמנואל, לא אכפת לי בכלל בכלל למות עכשיו, אני כמעט אף פעם לא אהבתי
 לחיות. אבל אם תהרוג אותי, לא יהיה מי שיטפל בך, אף אחד לא יאהב אותך כמוני, אף
 אחד לא יאהב אותך אף פעם בכלל!"
 "אני לא מאמין לך את סתם אומרת..."
 בום!
 ירייה נשמעת, ואני רואה בעיני רוחי איך הוא יוצא מהבית, פורץ את המנעול שאף
 פעם לא העז.
 הדלת נפתחת בחריקה ורוח קרירה מנשבת, רוח של תקווה.
 עמנואל עובר בשביל החול, עוקף את ערוגת הפרחים. שער הברזל הקטן, החלוד,
 כבר פתוח.
 הוא חוצה אותו ומתחיל לפסוע על הכביש, גבו אל היער. תוהה מה צופן לו העתיד
 ואת מי יפגוש בדרך, חושב: אולי יהיה לי טוב...